# OKÓLNIK
## IZBY HANDLOWEJ POLSKO-WĘGIERSKIEJ

Czasopismo, organ oficjalny Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej w Warszawie.

Ludna 9, tel. 219-02 | Lengyel-Magyar Kereskedelmi Kamara Varsó | 10 września 1929 r

„Okólnik“ otrzymują bezpłatnie wszyscy członkowie Izby.

### *Walne Zgromadzenie Izby.*

Izba podaje niniejszem do wiadomości swych członków, że Walne Zgromadzenie sprawozdawcze Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej odbędzie się dnia 24 września, we wtorek, o godzinie 6 po południu w sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej, przy ul. Czackiego Nr. 12, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokułu ubiegłego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z działalności Izby za okres ubiegły.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z rachunkowości Izby po dzień 30 czerwca 1929 r.
4. Zatwierdzenie sprawozdań.
5. Ustąpienie zarządu Izby i wybór nowego zarządu.

Wolne wnioski winny być złożone w biurze Izby na tydzień przed terminem zebrania.

Ponieważ niniejszy okólnik zostaje rozesłany wszystkim członkom Izby, osobne zaproszenia rozesłane już nie będą. Wszyscy członkowie naszej Izby oraz przedstawiciele prasy i firm, interesujących się działalnością Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej, są uprzejmie i serdecznie proszeni o zaszczycenie zebrania swą obecnością

### *Urodzaje tegoroczne.*

Na zasadzie węgierskiej statystyki urzędowej Izba Handlowa Polsko-Węgierska podaje następujące dane co do tegorocznych urodzai na Węgrzech w porównaniu z rokiem zeszłym.

| Dane w kwintalach za | 1927-28 r. | i 1928-29 r. |
|---|---|---|
| Pszenica | 27.001.211 | 10.241.009 |
| Żyto | 8.277.641 | 8.162.595 |
| Jęczmień | 6.677.988 | 6.185.595 |
| Owies | 3.995.898 | 3.651.610 |
| Kukurydza | 12.596.996 | 19.623.521 |
| Kartofle | 14.705.052 | 22.687.682 |
| Buraki cukrowe | 14.377.906. | 14.686.443 |

Z powyższego zestawienia widać, że urodzaj czterech głównych zbóż jest w tym roku gorszy od roku ubiegłego. Jak już Izba w „Okólniku“ z dnia 28 czerwca zauważyła, jare zboża kłosowe częściowo wymarzły, to też rolnicy, po zaoraniu zmarzniętych zasiewów, uprawili ich na miejsce kukurydzę. Wobec wzrostu o jedną trzecią zbiorów kukurydzy, należy się liczyć ze znacznym wzrostem hodowli trzody chlewnej. Tendencja podniesienia hodowli nierogacizny jest na Węgrzech widoczna i nasz eksport będzie się wkrótce musiał liczyć z konkurencją węgierską również w dziale tak zwanych świń mięsnych. (Dotychczas Węgrzy zwracali uwagę więcej na świnie tłuszczowe).

Znaczny wzrost produkcji kartofli odbierze Polsce prawdopodobnie w tym roku rynek węgierski jako częściowego importera naszych kartofli. Należy zauważyć, że w ostatniem półroczu, t. j. w ciągu stycznia — czerwca 1929, przywieziono z Polski do Węgier ogółem 49.969 kwintali kartofli oraz około 4.000 kwintali przesłano przez Węgry tranzytem do Jugosławji.

### *Konferencja w sprawie ochrony wina węgierskiego.*

W dniu 28 sierpnia odbyła się w Izbie Handlowej Polsko-Węgierskiej konferencja sekcji winnej, będąca dalszym ciągiem konferencji z dnia 10 stycznia r. b. w sprawie ochrony win węgierskich i zapobiegania fałszerstwom win. Przypominamy, że na ówczesnej konferencji wysunięto potrzebę wydania w Polsce ustawy winnej, którąby zapobiegała sprzedawaniu win dowolnie etykietowanych, win fabrykowanych jako win autentycznych gronowych, i wykluczyła możność bezkarnego podszywania wszelkich dowolnych płynów pod nazwy win ogólnie znanych.

Powołana wówczas do życia komisja zajęła się przygotowaniem odpowiednich materjałów, jako też członkowie jej wystąpili czynnie wobec władz polskich i węgierskich o poczynienie odpowiednich kroków i wydanie odpowiednich zarządzeń.

Dyrektor Drozdowski odbył szczegółową konferencję w węgierskiem Ministerstwie Rolnictwa w Budapeszcie, zaś Dr. A. Steiner złożył szczegółowy materjał, domagający się uzupełnienia na Węgrzech odpowiednich ustaw w tym względzie

To też obecnie p. chargè d'affaires, A. de Bàlasy, przedstawił konferencji projekt wewnętrznego uregulowania ochrony nazw regjonalnych przez ustawodawstwo węgierskie. Po szczegółowem przedyskutowaniu tego projektu, obecni na zebraniu hurtownicy winni, jak pp. Edmund Seydel, Edward Simon, Wacław Pakulski wypowiedzieli się za możliwem uszczupleniem ilości nazw regjonalnych i ograniczeniem ich do najbardziej znanych, które dominowałyby nad nazwami pochodzącemi od miejscowości okolicznych o mniejszem znaczeniu, jako faktycznie skupiające eksport wina i właściwy jego obrót. Obecni na zebraniu przedstawiciele Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Przemysłu i Handlu oświadczyli, że nic nie stoi na przeszkodzie zastrzeżeniu przez Węgry w formie protokułu dodatkowego do traktatu handlowego nazw regjonalnych dla win węgierskich, tak jak to uczyniła Francja.

W drugiej części konferencji postanowiono, że Izba Handlowa Polsko-Węgierska wyda swoim nakładem książkę o winach węgierskich, mającą stanowić popularne, a jednak możliwie dokładne ujęcie tematu. Do napisania tej książki Izba upoważniła p. Janusza Kallera, który w celu dokładnego przestudjowania winiarstwa węgierskiego wyjechał na Węgry i bawi już od trzech miesięcy w okolicach Tokaju.

### *Jedwabnictwo.*

Oddział jedwabnictwa w Ministerstwie Rolnictwa w Budapeszcie stwierdził, że przesłane mu przez Izbę Handlową Polsko-Węgierską w Warszawie kokony jedwabników produkcji polskiej, pochodzące od instruktoratu jedwabnictwa wydziału ogrodniczego Centraln. Towarzystwa Rolniczego w Warszawie, nietylko nie ustępują jedwabnikom węgierskim, ale przeciwnie przedstawiają bardzo wysoki gatunek produkcji polskiej. Izba zbiera szczegółowe informacje o produkcji jedwabników na Węgrzech i węgierskiej opiece rządowej nad jedwabnictwem. Wiadomości te dla porównania z zarządzeniami w Polsce będą podane w następnym „Okólniku" Izby.

### *Zalesienie nieużytków na Węgrzech.*

Wzorem dla węgierskiej gospodarki leśnej będzie służyć system zalesienia nieużytków w Polsce, który jest zdaniem Węgrów ostatnim wyrazem nauki i techniki w tym względzie.

Izba Handlowa Polsko-Węgierska otrzymała w tej sprawie i przesłała do Budapesztu szereg szczegółowych danych od Departamentu Leśnictwa Ministerstwa Rolnictwa, jako też i ciekawą pracę dyr. Jana Miklaszewskiego: „Ogólny rzut oka na rozwój produkcji leśnej i obrotu drzewnego Polski Współczesnej".

### *Gwoździe i sztyfty.*

Wobec chwilowej korzystnej konjunktury dla eksportu łamanego przez Węgry gwoździ i sztyftów, Izba Handlowa Polsko-Węgierska poczyniła kroki celem ułatwienia tych tranzakcji eksportowych.

### *Dunaj i wolny port w Budapeszcie.*

Przez siedem państw europejskich przepływający Dunaj winien być brany pod uwagę przez ekspansję gospodarczą polską, jako droga w znacznym stopniu ułatwiająca wymianę towarów między Polską a krajami południowej i wschodniej Europy.

Czechosłowacja zamierza doprowadzić do Dunaju pod Bratisławą, wszystkie połączenia wodne Elby, Odry i Wisły zapomocą sieci kanałów. Gdyby ten plan mógł być szybko uskuteczniony, Polska przyjęłaby go z największą radością i napewno korzystałaby z tych dróg chętnie. Należy wziąć pod uwagę, że cały szereg polskich artykułów eksportowych wysyłanych do wszystkich krajów bałkańskich, mógłby iść tańszą drogą wodną. Ponieważ zaś Polska importuje szereg artykułów jak tytoń, wełna śliwki, owoce południowe i t. p., na których dostarczenie składają się państwa naddunajskie, byłoby celowem korzystanie z pewnego punktu zbornego dla tych towarów w miejscu najbardziej udostępnionem dla komunikacji i ośrodku najbardziej handlowym, jakiem jest miasto Budapeszt.

Dopóki drogi wodne w Polsce, jak i u naszych sąsiadów z południa będą tylko mniej więcej realnemi projektami, — muszą koleje żelazne zrobić swoje, aby zapomocą wygodnych taryf, szybkich przewozów i t.p. pójść na rękę życiu gospodarczemu. Scentralizowanie wymiany towarowej Polski z państwami naddunajskiemi w Budapeszcie miałoby wiele stron dogodnych. Sam port na Dunaju, największy i będący ostatniem słowem techniki, ma wszelkie urządzenia ułatwiające nietylko transport, ale nawet przeprowadzenie i sfinansowanie niejednej tranzakcji w wolnych składach lub warrantach. Pozatem należy wziąć pod uwagę, że Budapeszt jest największym

ośrodkiem handlu dunajskiego, Tam najłatwiej można ściągnąć towary importowe ze wszystkich państw sąsiednich, najprędzej można załatwić operacje giełdowe, przekazowe i t. p., jak również najłatwiej zetknąć się z przedstawicielami producentów i domów handlowych reprezentującymi, interesy nietylko Węgier, ale Bałkanów i całego bliskiego Wschodu.

Aby jednak Polsce tę wymianę i bezpośredni kontakt z szeregiem państw dunajskich ułatwić, winny rządy tych państw dążyć do skoordynowania i uproszczenia formalności nawigacyjnych i celnych, stosowanych przez każde z państw dunajskich w inny sposób. Międzynarodowa Komisja Dunajska, której pieczy powierzono te sprawy, zapewne dołoży starań, aby szeroka i wielka międzynarodowa droga wodna, jaką jest Dunaj, była drogą wygodną i niezbędną dla całej Europy.

### *Aeroplanem z Warszawy do Budapesztu.*

Wyjeżdżając rano aeroplanem z Warszawy, można być tego samego dnia przed wieczorem w Budapeszcie. Jedzie się linją „Lot" przez Katowice do Wiednia, a stamtąd jest niedługo połączenie z Budapesztem cudnym szlakiem powietrznym nad Dunajem.

Aeroplany linji „Lot" lecą świetnie i piloci polscy cieszą się ogromnem uznaniem wśród zagranicznych kolegów, którzy wyrażają się o nich, jako o pilotach pewnych, zręcznych i zimnej krwi.

Izba rekomenduje swym członkom ten środek lokomocji, którego koszt nie jest znacznie wyższy od przejazdu koleją.

### *Wystawa węgierskiej sztuki stosowanej i wyrobów ludowych.*

Odbywa się obecnie i trwać będzie do 15 września w Budapeszcie wystawa węgierskiej sztuki stosowanej i wyrobów ludowych. Wystawa została zorganizowana w związku z tegorocznem świętem narodowem, dniem Ś-go Stefana (20 sierpnia) i kongresem międzynarodowym oraz zjazdem Węgrów zagranicznych.

Węgierska sztuka ludowa nosi zupełnie specjalny charakter i jest przytem na bardzo wysokim poziomie. Charakterystyczne węgierskie motywy ludowe zdobią szereg tkanin olśniewająco białych lub jaskrawo kolorowych, kilimy, dywany, serwety, poduszki, nadzwyczaj delikatne i artystyczne koronki, batiki i t. p. dają obraz zamiłowania Węgrów do barw i swoistej ornamentyki.

Wyroby metalowe, ceramika, szkło nie pozostawiają nic do życzenia. Na uwagę zasługują wyroby porcelanowe i majoliki z fabryki Zsolnajskiej w Pècs. Również ciekawe są roboty snycerskie i rzeźby. Wystawa mieści się w pięknych salach muzeum sztuki stosowanej.

Węgierskie wyroby sztuki ludowej mało są w Polsce znane i zasługują na zainteresowanie się niemi również sfer handlujących wyrobami artystycznemi, mogących wprowadzić rzeczy nowe i ciekawe na nasz rynek.

### *Targi Międzynarodowe w Budapeszcie w roku 1930.*

W roku przyszłym Międzynarodowe Targi w Budapeszcie odbędą się w czasie od 3—12 maja.

Targi te będą dwudzieste piąte z rzędu i z racji swego ćwierćwiekowego jubileuszu, przy wydatnej pomocy rządu węgierskiego i magistratu miasta Budapesztu, będą znacznie szerzej zakrojone i urządzone z większym niż dotychczas nakładem.

Z racji 25-letniego jubileuszu zarząd Targów zamierza wydać „srebrną księgę pamiątkową".

### *Uroczystości ku czci generała Bema.*

W ostatnich dwóch dniach czerwca roku bieżącego sprowadzono do Polski z Aleppo zwłoki ś.p. Generała Józefa Bema. Podczas przejazdu przez Węgry naród węgierski oddał entuzjastyczny hołd polakowi, który był bohaterem narodowym węgierskim. Zwłoki, wystawione na kilka godzin w Akademji w Budapeszcie, były miejscem pielgrzymek delegacji ze wszystkich stron Węgier. Trumna przybyła do Krakowa w towarzystwie przedstawicieli węgierskiej wojskowości i społeczeństwa. Z ramienia Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej udał się na uroczystości do Krakowa i Tarnowa dyrektor Henryk Drozdowski, który brał udział w delegacjach odprowadzających zwłoki Generała Bema na Wawel oraz w złożeniu ich w mauzoleum na wyspie w parku w Tarnowie. Delegacja węgierska, towarzysząca zwłokom, przybyła następnie do Warszawy.

### *Odsłonięcie pomnika.*

W dniu 29 sierpnia odsłonięto w mieście Mohacs na Węgrzech pomnik ku czci żołnierzy polskich, którzy przyłączywszy się w Erd do wojsk węgierskich, padli przed czterystu laty pod Mohaczem. Na wniosek Ferdinanda Leo Miklossi wykonano pomnik wyobrażający orla, rwącego się do lotu, według pro-

jektu artysty Bodara i dr. Bevilaqua; orzeł na szczycie jest dziełem rzeźbiarza Szödy.

Miasto Mohacs pod przewodnictwem burmistrza D-ra Margittay dało podstawowe fundusze na wykonanie pomnika, resztę złożyło społeczeństwo węgierskie przy wybitnem współdziałaniu prezesa Stowarzyszenia Węgiersko-Polskiego w Budapeszcie barona Alberta Nyáry.

Izba Handlowa Polsko - Węgierska wysłała w tym dniu uroczystym depeszę pozdrawiającą na ręce prezydjum miasta Mohacs.

### *Obrót przelewowy P. K. O.*

Izba Handlowa Polsko-Węgierska wystąpiła do P. K. O. z wnioskiem o wprowadzenie bezpośredniego obrotu przelewów czekowych z węgierską pocztową kasą oszczędności.

Wobec tego, że przy szeregu tranzakcji wymiennych trudności przelewów należności i inkasa dają się poważnie odczuwać w obrocie polsko-węgierskim, należy przypuszczać, że bezpośrednie przelewy pomiędzy obydwoma P. K. O, dadzą w rezultacie poważną wymianę gotówkową.

### *Cebula*

Zaoferowanie cebuli w okolicach Mako i na innych rynkach tego okręgu jest dość znaczne, pomimo, że zapotrzebowanie towaru na eksport jest jeszcze słabe. Dopiero w ciągu września należy oczekiwać wielkich tranzakcji. Gatunek tegorocznej cebuli węgierskiej jest doskonały, towar jest suchy i twardy i świetnie wytrzymuje złożenie go na składzie. Wobec stosunkowo słabego zapotrzebowania, cena w chwili obecnej spadła do 10 Fillerów za kg, natomiast u producentów można towar nabyć nawet po 5—6 Fillerów. Cena w ciągu września prawdopodobnie wzrośnie, a to wskutek wzmożenia eksportu.

Ospałość jaka panuje na rynku cebuli jest przeciwstawieniem rynku na czosnek. Za kilo czosnku płacą 40—50 Fillerów.

### *Ceny pszenicy.*

Nowa pszenica węgierska napływa w dość znacznych ilościach na węgierski rynek zbożowy przyczem już rozpoczęto niewielki eksport do Czechosłowacji i Austrji. Prócz tego zawierane są tranzakcje na eksport do Niemiec południowych i Szwajcarji. W ostatnich dniach sierpnia notowano następujące ceny pszenicy na giełdzie budapeszteńskiej, parytet Budapeszt za 100 kg.

| | Kg. | Pengo |
|---|---|---|
| Pszenica z okolic Budapesztu | 77 | 21.60 |
| „ „ Górnej Tissy | 79 | 22.— |
| „ „ Tissy | 80 | 22.90 |
| „ „ Górnej Tissy | 80 | 23.60 |
| „ „ Budapesztu | 79 | 22.40 |
| „ „ Transdanubji | 79 | 22,10 |
| Żyto franco loco Budapeszt za got. | | 16.— do 16,10 |
| Jęczmień na paszę „ „ „ | | 16.50 |
| Owies, średni gat. „ „ „ | | 13.75 |

### *Targi na jęczmień browarniacy*

Targi na jęczmień browarniany w Misholcz, o których Izba nasza donosiła, udały się dosyć słabo. Z oferowanych 700 wagonów jęczmienia sprzedano tylko 16 wagonów po cenie pengo 21,50 do 22.—

### *Wartość giełdowa Pengö*

Równie monetarne pengö są następujące:

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Frank szwajcarski | = | 1,10323 | pengö, | 1 | pengö | = | 0,90643 | Fr. Szw. |
| Szyling austryjacki | = | 0,80454 | — | 1 | — | = | 1,24295 | Szyl. aus. |
| Belg belgijski | = | 0,79500 | — | 1 | — | = | 1,25786 | Belga bel |
| Lir włoski | = | 0,30092 | — | 1 | — | = | 3,32310 | Lira włos. |
| Frank francuski | = | 0,22401 | — | 1 | — | = | 4,46409 | Franka fr. |
| Złoty polski | = | 0,64141 | — | 1 | — | = | 1,55906 | Złot. pols. |
| Dolar amerykański | = | 5,71760 | — | 1 | — | = | 0,17490 | Dolara amer. |
| Funt angielski | = | 27,82505 | — | 1 | — | = | 0,03594 | Funta ang. |
| Marka niemiecka | = | 1,36201 | — | 1 | — | = | 0,73421 | Marki niem. |
| Gram złota | = | 3,80000 | = | 1 | — | = | 0,26316 | Grama złota |

W Warszawie w bankach przekaz w Pengö można dostać w cenie Zł. 156,10 za 100.—pengö. Również w Budapeszcie jest podobne odchylenie w wypłatach za złote polskie.

## *Okazje handlowe.*

4320 — poszukiwany dom handlowy mający stosunki w dostawaoh dla kolei, instytucji publicznych, szpitali, wojska i t. p. w celu przeprowadzenia dostawy artykułu sanitarnego. Tranzakcja poważna.

4397 — Franzbranntwein — Fabrykę wódki kosmetycznej leczniczej pragnie założyć w Polsce węgierska firma do spółki z poważną firmą polską z branży chemicznej lub kosmetycznej

4417 — Węgierska fabryka produkująca ogniotrwałe tarcze polerownicze i kamienie szlifierskie odda swe przedstawicielstwo firmie prowadzącej artykuły techniczne.

4423 — Reprezentacja węgierskiej fabryki guzików skórzanych jest do objęcia.

4428 — Węgierska Fabryka Maszyn Rolniczych wprowadzonych w Polsce od kilkudziesięciu lat poszukuje posiadających odpowiednie kapitały przedstawicieli prowincjonalw celu sprzedaży MŁOCKARNI i LOKOMOBILI.

4442 — Kalafiory hurtowo do Polski może dostarczać w październiku, listopadzie i grudniu poważny producent.

4470 — Firma tokajska oferuje na sprzedaż do Polski słomę ryżową, miotły i makuchy na dogodnych warunkach.

## *Do wszystkich członków Izby*

Izba Handlowa Polsko-Węgierska prosi wszystkich P. T. członków Izby o wpłacenie zaległych składek członkowskich za rok 1929-ty na konto Izby w P. K. O. Nr. 3650. Zarząd Izby przypomina, że instytucja nasza nie jest instytucją zarobkową, a utrzymuje się wyłącznie ze składek członkowskich i opłat za czynności Izby, przeto wzywa członków do spełnienia tego moralnego obowiązku wobec instytucji.

## *Biuro Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej.*

Biuro Izby Handlowej Polsko-Węgierskiej jest czynne od 11-ej rano do 7-ej wieczór z przerwą obiadową. Dyrektor Izby, p. Henryk Drozdowski, przyjmuje interesantów od godziny 4-ej do 6-ej po południu. Telefon 219-02.

---

---




Wydawca: Izba Handlowa Polsko-Węgierska w Warszawie (Lengyel Magyar Kereskedelmi Kamara Varsó)
Redaktor odpowiedzialny Henryk Drozdowski.

*Odbito w Zakł. Graf. Prac. Druk. w Warszawie.*